

Jak vysoký počet selat je ve vrhu ekonomicky efektivní

MVDr. Josef Vinduška
ZOD Žichlínek
mvdvinduska@email.cz
777 594 061

Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek

- 6200 ha, okolí Lanškrouna
- 1900 dojných krav
- 2 bioplynové stanice o celkovém výkonu 2 MW
- Játka Lanškroun s r. o.
- Farma chov prasat Sázava 1400 prasnic
2015 repopulace, 34 selat/prasnici a rok
- Farma chov prasat Záhornice 420 prasnic
2018 repopulace
- Roční produkce selat v 25 kg = 62000 ks

Hyperplodné linie prasnic

- Počet selat ve vrhu se stále zvyšuje a zvyšovat se bude
- Špičkové farmy v Dánsku odstavují 40 selat prasnici za rok = 16,8 na vrh !
- Nejde o lámání rekordu, ale o snahu co nejlépe využít reprodukční potenciál zvířat
- Ztráty na odchovně do 3 % výkrm 2 %
- Nic není zadarmo !

Více selat = více problému

- **Menší porodní hmotnost selat**

- kde je hranice přežitelnosti ?

- co s příliš malými selaty ?

- utrácet kdo a jak ?

- co na to spotřebitel

- **Protrahované porody = Asfyxie selat**

Asfyxie = přidušení, zabiják 50 % selat do 5. dne !!

1390 g

666 g

Photo 1: Calm pig in simple restraining device

Photo 2: Safety for handler during procedure

1)

2)

Zdroj: www.bock-industries.com

Více selat = více problému

- Funkční a plnohodnotné struky u průměrné prasnice ve stádě, nižší mlečnost zadních struků !!

- **Produkce mléka**

produkce mléka stoupá se zvyšujícím se počtem selat ve vrhu, ale všechno má své limity !

13 odstavených selat o hmotnosti 6,5 kg potřebuje 14 litrů mléka od prasnice denně !!

produkce 14 litrů mléka od prasnice = 35 l u krávy

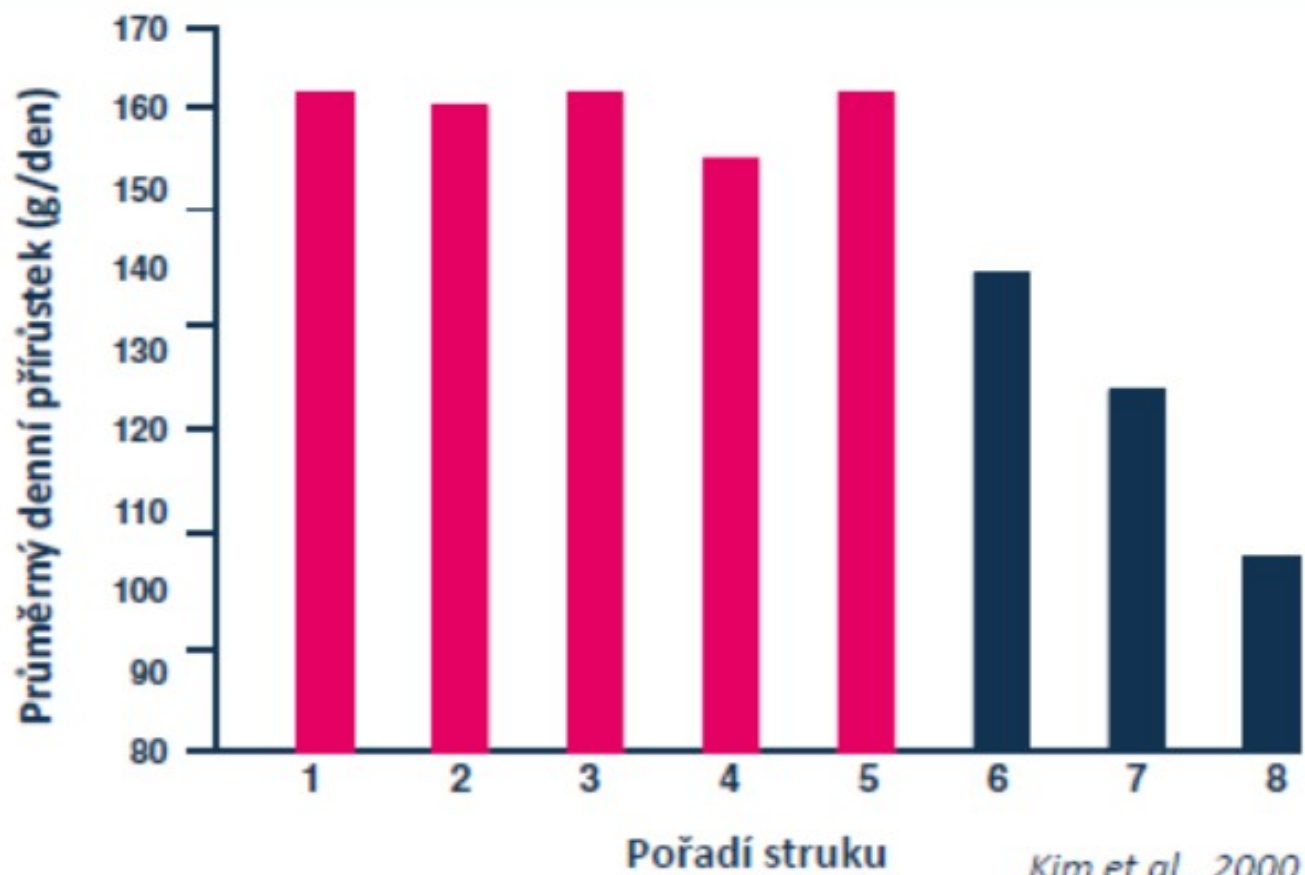
každé sele nad 13 okradá ostatní o mléko

zvyšuje se počet menších selat ve vrzích !!

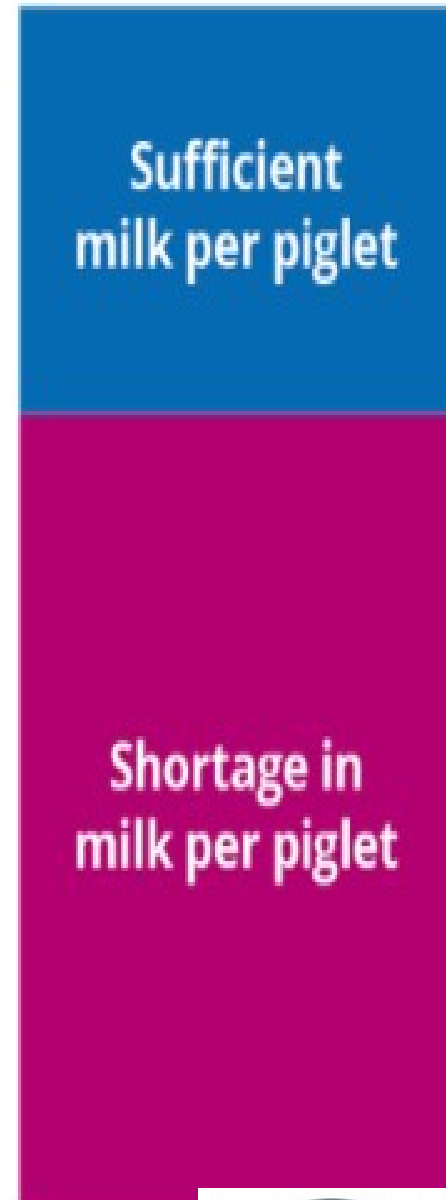
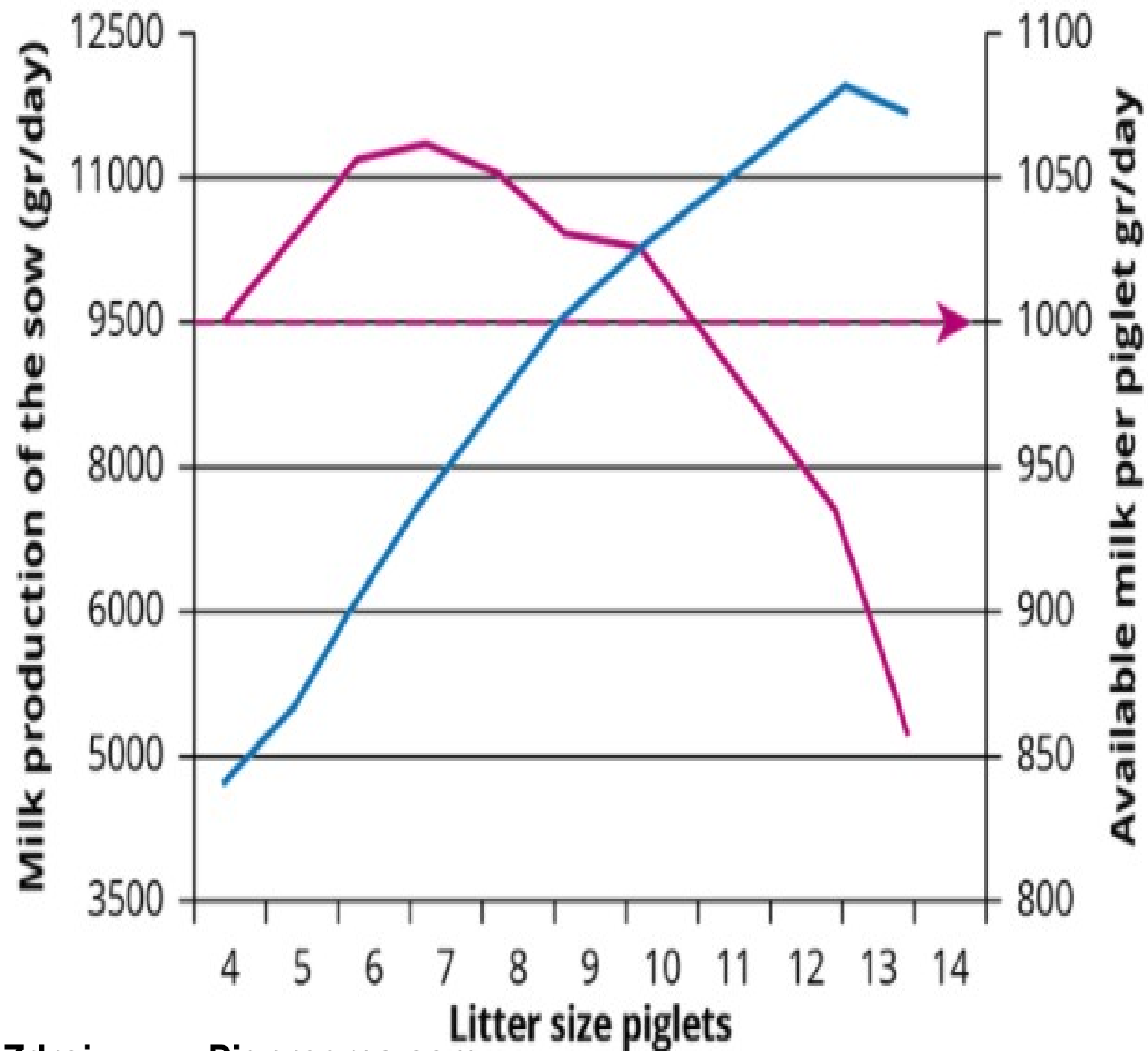
Výpočet na doma

- Sele 1,3 kg do 6,5 kg = 5,2 kg přírůstku
- 5,2 kg přírůstku x 13 selat = 67,6 kg přírůstku vrhu
- 67,6 kg x 1,1 konverze mléka = 74,36 mléka o 100 % sušině
- Mléko prasnice má sušinu 18,8 %
- 74,36 kg mléka x 5,3 = 394 litrů mléka / 28 dní odstavu = 14 litrů na den

Zadní struky = nižší produkce mléka

— Milk production of the sow — Per piglet

Více selat = více problémů

- **Výživa prasnic = výživa špičkového sportovce**

více krmné směsi na porodně

dobrá kondice a zdravotní stav prasnic

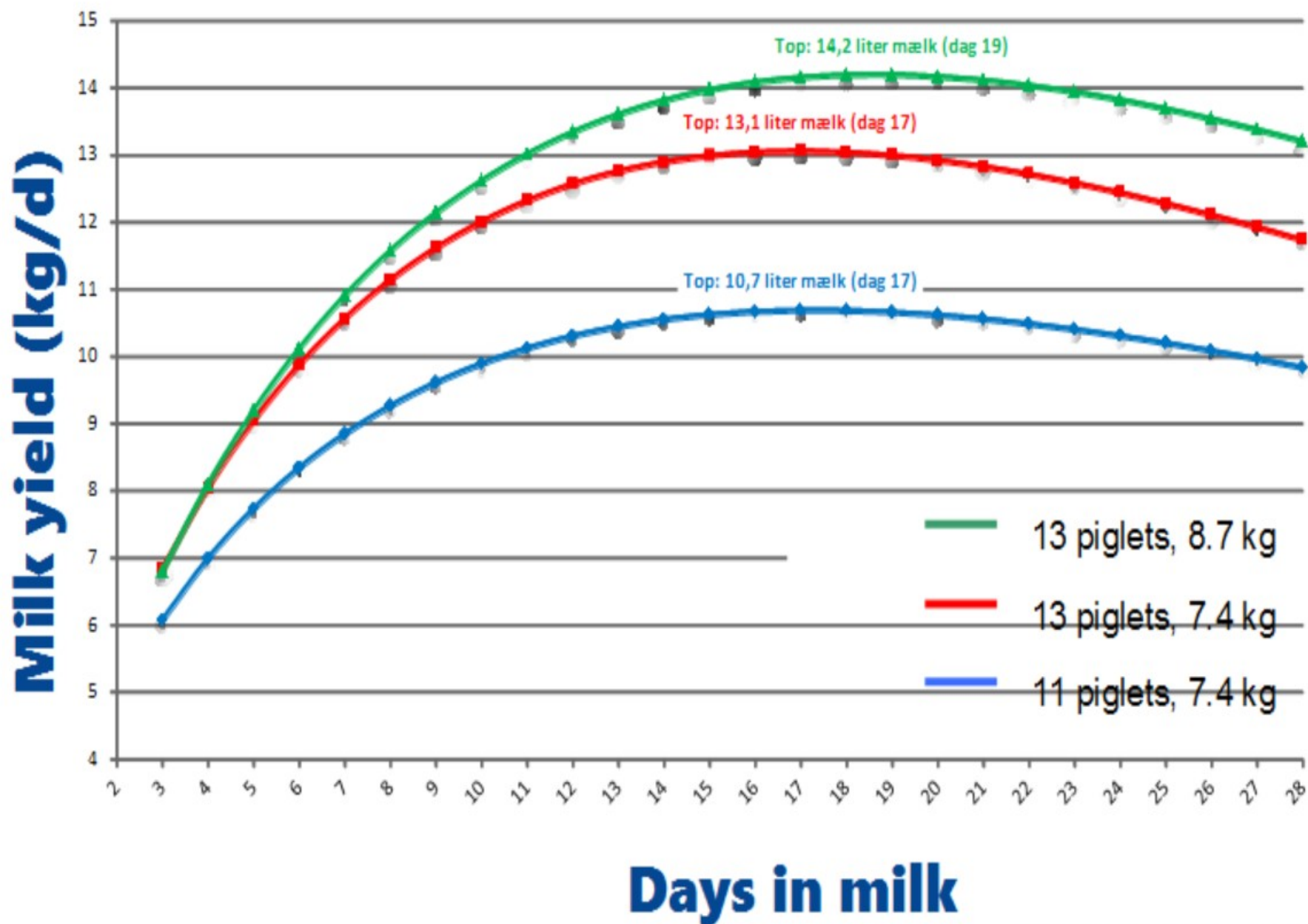
Zdroj Trow Nutrition

Počet selat ve vrhu	Průměr dávka na den v kg	Počet dnů	Spotřeba za laktaci v kg	Cena KPK	Cena KPK za laktaci
12,5	7,16	25	179 kg	640	1147
14,5	8,00	25	200 kg	640	1282

2 selata navíc stojí navíc 135 Kč

1 sele navíc = 68 Kč v krmení prasnic na porodně

Lactation curve of sows

(Hansen et al., 2012)

Co tedy s nadpočetnými selaty ?

- Dostat maximum mléka od prasnic – výživa, kondice, krmení, dobrý zdravotní stav
- Hranice je cca 13 selat ve vrhu = 31 odstavených selat za rok
- Kojné prasnice
- Inkubátory
- Příkrm selat do kotců

Kojné prasnice

- **Výhody:**

- jednoduché a levné řešení
náklad na sele cca 100 Kč

- **Nevýhody:**

kojné obsadí 10 až 14 % porodních míst =
neprodukce porodního místa

z důvodu vyšších krmných dnů nižší obrátka

vyšší úhyn pod kojnou prasnicí

problém u vícetýdenních systému a odstavu 21
dní

Inkubátory

- Speciální sekce nebo box pro nadpočetná selata
- Selata od 7.dne věku do odstavu
- Teplota prostředí 33 °C
- Speciální systém krmení pro 2 náhražky
- Fázový systém výživy 5 dní mléčná
- 14 dní navazující směs – obsahuje více škrobů
- Hmotnost selat při odstavu stejná jako vrstevníků u prasnic

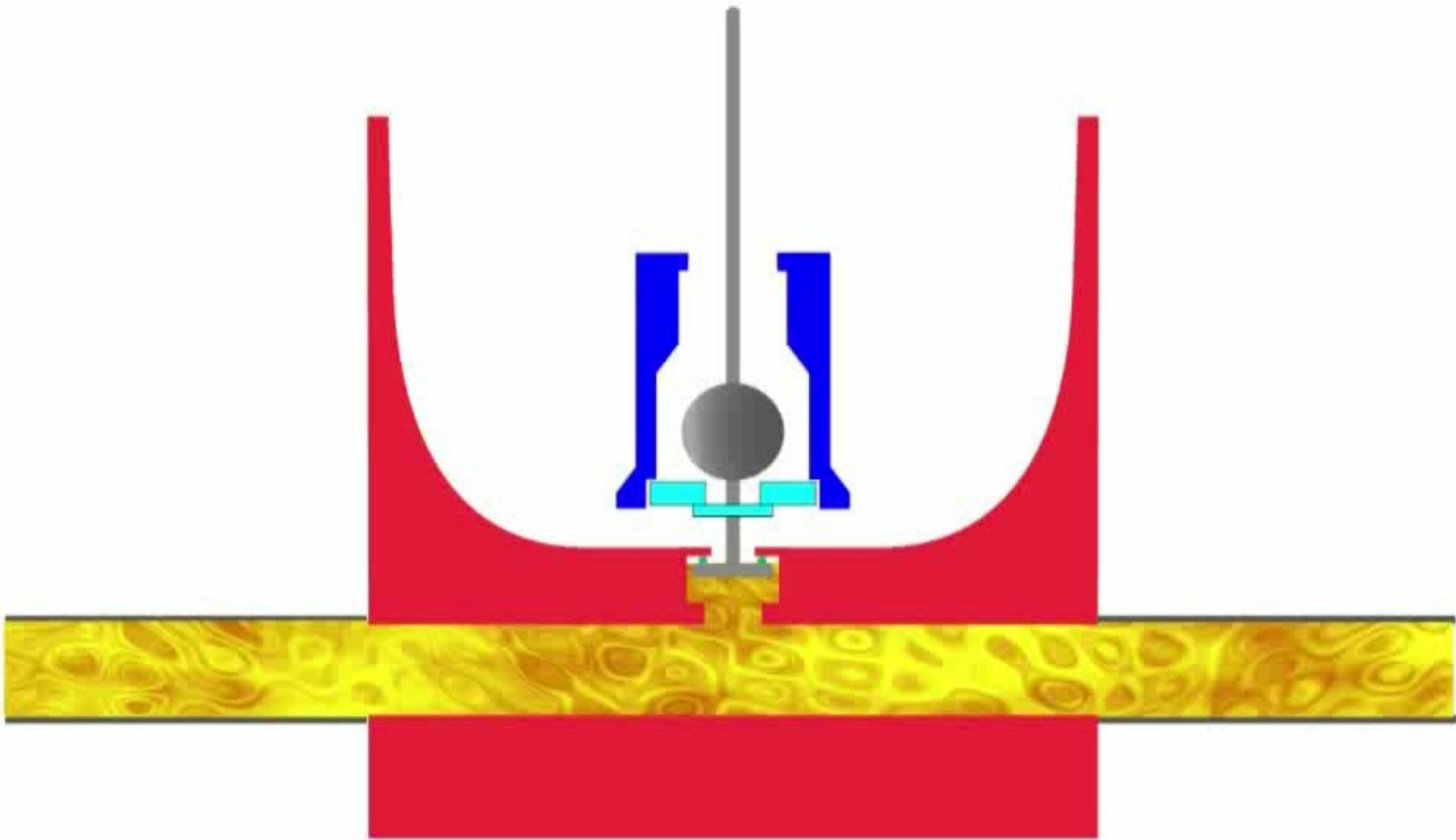

Inkubátory poznatky

- Selata první 2 dny oddělené kojení
- 3. den přesun největších selat pod prasnice, které se prasily před 7 dny = tato selata odstav 21 dnech
- do inkubátoru selata 7 dní stará, odstav v 28 dnech
- Prvních 5 dnů mléko, ředění 300 g na litr = spotřeba 1,77 kg /sele včetně mléka z krmítek
- Dalších 15 dnů navazující směs, ředění 200 g na litr = spotřeba 2,98 kg/sele
- Od 17.dne věku prestartér 1 kg /sele

Inkubátory poznatky

- Vyzkoušeny čtyři druhy náhražek podobné výsledky
- Lepší dávat do inkubátorů prasničky
- Lze odchovat i selata od 3. dne = velmi náročné na management
- Nutný kontrolní list s evidencí krmení, ředění a čištění krmného systému
- Čištění systému 3 x týdně louhem
- Po roce výměna potrubí
- Selata z inkubátoru na odchovně vždy spolu riziko cucání pupků

Inkubátory poznatky

- Ztráty v inkubátorech 2 %
- Výrazně lepší start na odchovnách, umí žrát
- Umístění napáječek ztráty mléka
- Selata jsou velmi citlivá na chlad
- Vlastní vývoj napáječky do inkubátorů
- Při čištění důkladně zabezpečit napáječky
- Náhražka tepla = teplota prostředí 33 °C
- Cena za odchov selete = 270 Kč

Příkrm selat do kotců

- Technicky složité - dlouhý okruh mnoho litrů náhražky v systému
- Náročné na hygienu
- Nízká teplota náhražky první tři dny
- Výborné pro naučení selat přijímat krmivo
- Riziko upřednostnění náhražky za mléko prasnice
- Myšlenka kombinace zavírání selat k napáječkám ?

Inkubátory ekonomika

- Náklad na prasnici za rok od 21 tis. Kč až 27 tis. Kč
- Velký rozdíl v režii a odpisech
- Krmivo 36 %
- Náklad na prasnici 24 tis/rok

Počet odchovaných selat	27	28	29	30	31	32	33	34
Cena selete V Kč	888	857	827	800	774	750	727	705
Cena selete 25 kg Kč / kg	50,5	49,3	48	47	46			

Většina farem se dostává do kladných čísel při 28 odchovaných selatech na prasnici a rok !

Inkubátory ekonomika

- Zjednodušeně lze říci, že každé sele nad 28 odstavených je zisk farmy
- Do 31 odstavených by nemělo být potřeba kojných ani inkubátorů – nemělo ?
- Nad 31 je potřeba situaci začít řešit
- Příklad pro farmu 1000 prasnic
- 48 porodních míst

Kojné

- 10 % kojných = 5ks po 13 selatech = 65 selat
- Náklad 65 x 100 Kč = 6500 Kč

- **Inkubátory**

65 selat x 270 Kč = 17500 Kč

- Rozdíl = 11 000 Kč v neprospěch inkubátorů

ale na místě kojných prasnic stojí prasnice,
které produkují selata !!!

- 65 ks týdně x 52 = 3380 selat za rok více
- 3380 selat x 850 Kč = **2 873 000 Kč** větší tržby

Inkubátory ekonomika

- Bod zlomu je 28 odchovaných selat vše nad je zisk
- 5 prasnic týdně navíc = náklady
- Variabilní náklady:
krmivo, veterina, odpisy, pojištění, inseminační dávky = 12 tis Kč
- Při 34 odchovaných selat za rok je u těchto prasnic náklad na sele 360 Kč
- **Zisk na jedno sele = 850 Kč – 360 Kč = 490 Kč**
65 selat týdně navíc = zisk 31 850 Kč

Inkubátory ekonomika

- Náklady o 11 000 Kč vyšší než kojné prasnice
- Výnosy díky vyšší produkci selat = 31800 Kč
- 31 800 Kč – 11 000 Kč = + **20 800 Kč týdně**
- **Přínos inkubátoru za rok je 1 081 600 Kč**

Závěr

Vysoký počet selat ve vrhu dává ekonomický smysl pouze za předpokladu, že se chovatel nadpočetným selatům věnuje.

Prasnice 2285

2.11.2018 30 všech 26 živě, 2 zalehlé, 2 mrtvé

Pouze dvě selata pod 1 kg – 660 g a 780 g

Ostatní selata průměrná hmotnost 1250 g

Hmotnost vrhu 36,44 Kg !!!

3 vrh napočtem 68 živě a 60 odstaveno !

Děkuji za pozornost

MVDr. Josef Vinduška
ZOD Žichlínek
mvdrvinduska@email.cz
777 594 061